

Tanınmış alim, pedaqoq, maarifçi və ictimai xadim

75 İLLİK YUBİLEYİNİ QEYD EDƏN FUAD MƏMMƏDOVUN MƏNALI HƏYAT YOLU GÖNC NƏSLƏ ÖRNƏKDİR

İlin bir günü hər birimizin sebirsizlikle gözlədiyi tarix olur - doğum günümüz. Hər kəs bu tarixi özünəməxsus şəkildə qeyd etməyə çalışır, sənki ilin hesabatını verir. Bütün hallarda yaşanan hər gün, hər il bixlərə baxış olunan ömür payımız olduğu üçün sevinclidir, kədərlidir, xoş, yaxud qüssəli olsa da, ezdizdir, yaddaşkalındır. illerin, ayların, an asası günlerin ixincə düşərək oktyabrın 28-də 75 illik yubileyini qeyd edəcək tanınmış alim, pedaqoq, maarifçi və ictimai xadim Fuad Teyyub oğlu Məmmədovun ömür kitabını vərəqləməyi özümcə bore bildim.

Fuad Məmmədov Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət idarəciliyi Akademiyasının Tarix kafedrasının professoru, "Simurq" Azərbaycan Mədəniyyət Assosiasiyasının prezidenti, "Simurq" Beynəlxalq Kulturoloji jurnalın (dunya mədəniyyəti və sivilizasiyasının tarix və nəzəriyyə məsələləri) təsisiçi və baş redaktoru, "Avropa-Asiya" Beynəlxalq Humanitar Akademiyasının vitse-prezidenti, Bakı şəhəri Yasamal rayonunun Ağsaqqallar Şurasının sedi müavini, Azərbaycanın Zədəganlar Məclisinin üzvüdür. Ele bu tullulara diqqət yetirdikdə onun fealiyyətinin çoxşaxəlliliyi özündə aydın şəkilde bürüze verir.

Fuad müellim mədəniyyət haqqında elmin - kulturologiyanın Azərbaycanda banisidir. 300-nərtiq monografiyaların, dərs vəsaitlərinin, elmi konsepsiyaların, məqalələrin müəllifi və həmmüəllifidir. Onun kulturologiya və idarəciliyi mədəniyyətin sahəsində beynəlxalq səviyyədə tanınmış asas monografiyaları "Kulturologiya. Nəzəriyyə və tarix məsələləri" (Bakı: "Əbülov, Zeynalov və oğulları", 2002. - 534s.), "Kulturologiya effektiv həyat fealiyyətinə aparan yol kim?" (Bakı: "Əbülov, Zeynalov və oğulları", 2006. - 575s.), "Idarəcilik mədəniyyəti. Xarici ölkələrin təcrübəsi" (Bakı: "Apostrof", Çap evi, 2009, 2013-cü illər. - 775s.), "Kulturologiya, mədəniyyət, sivilizasiya" (Bakı: "OLnpkt", 2015. - 296s.), "Simurq. 1990-2015" Azərbaycanın Mədəniyyət Assosiasiyasının tarixi" (Bakı: "OLnpkt", 2015. -

388s.), "Kulturologiya ve insan inkişafı" (Bakı: "OLnpkt", 2019. - 343s.), "Kulturologiya: XXI əsrin çağırışlarına cavablaşır" (Kazan: "Innovasiya Texnologiyaları Mərkəzi", 2019, 382s.), "Dünyani mədəniyyət xilas edəcək" (2021, Russiya, Novgorod DLU, 492 s.) və sairdir. Monografiyalardan bəziləri Rusiya, ABŞ, Almaniya, Birleşmiş Krallıq, Yaponiya, Çin, Avstriya, Fransa, Macaristan, Estoniya və digər ölkələrin dövlət kitabxanalarında, eləcə də BMT, UNESCO, Roma Klubu, ABŞ Konqresinin kitabxanalarında mövcuddur.

Fuad Məmmədovun rəhbərliyi altında Azərbaycanda və xarici ölkələrdə 300-nərtiq kulturoloji seminarlar, deyirmə masalar, səyyar mühazirələr, məruzələr, treninglər və master-klasslar, AzTV-də 200-dən artıq "idarək" verilişləri, "ASAN xidmət"in personalları üçün etik mədəniyyət, xidmət mədəniyyəti və etik mədəniyyəti üzrə bir çox təlimlər keçirilmişdir.

Dünya kulturologiya elmində ilk dəfə olaraq Lütfi Zədənin qeyri-səlis məntiq nezəriyəsindən istifadə etməklə kulturoloji metodolojiyani və elmi prinsiplərini, "kulturoloji piramida" universal metodunu, "mədəni insan", "mədəniyyətin iki qanadı", "xoşbəxt aile", "mədəniyyətin samərəliliyi", "idarəciliyin samərəliliyi", "sosial-mədəni təraqqinin samərəliliyi", "humanitar təhlükəsizlik", "dövlətin rəqabət qabiliyyəti", "merito-kratik tərbiyə və idarəetmə" kulturoloji formularını işləyib hazırlanmışdır. "Mədəniyyətin elmi tərifi", "mədəni inkişafın amilları", "mədəniyyət tam sosial sistem kimi", "insan kapitalı inkişaf edən sistem kimi", "universal mədəni identifikasi" kulturoloji anlayışları yaratmışdır.

"Azərbaycanda yeni, demokratik mədəniyyətin formalşdırılmasına dair", "Simurq" Azərbaycan Mədəniyyət Assosiasiyasının, Dönya Mədəniyyəti Beynəlxalq Universitetinin, Beynəlxalq Kulturoloji Mərkəzinin, "Simurq" Beynəlxalq kulturoloji jurnalın (dunya mədəniyyəti və sivilizasiyasının tarixi və nəzəriyyəsi), "Insan kapitalının inkişafı" mərkəzi, "Zeka" QHT Assosiasiyasının, "Globalallaşma" səráitində Azərbaycan Respublikasının davamlı və təhlükəsiz inkişafı, "Azərbaycan 2020: galaxeyə baxış" konsepsiyasına təkliflər, "Kulturologiya elm imkanlarının dövlət və beynəlxalq idarəetmədə praktiki istifadəsi haqqında", "Global Kulturologiya üzrə UNESCO-nun şəbəkə kafedrası", "Azərbaycan Respublikasında kulturoloji islahatları", "Üzək mədəniyyəti azərbaycanlı" və digər kulturoloji konsepsiylər, layihələr və modellərin müəllifidir.

F.Məmmədov Rusiya, ABŞ, Almaniya, Norveç, Fransa, Belçika, Cənubi Koreya, Taiwan, Misir, Yunanistan, Türkiyə, İran, Costa-Rika, Hindistan, Ruminiya, Macaristan, Qırğızistan, Qazaxıstan və digər ölkələrdə beynəlxalq forumlarda, universitetlərdə, cəmiyyətlərdə və sefirliklərdə məruzələr, master-klasslar formasında çıxışlar etmiş, Azərbaycan elmini və mədəniyyətini layiqinçə temsil etmişdir. Fuad müellimin 1991-ci ilde Kosta-Rikadakı çıxışlarının nəticəsində bu Mərkəzi Amerika ölkəsi Azərbaycan Respublikasının müstəqilliliyini tənqidi olıblarıdır. Avropa Şurasının mədəni siyaset üzrə ekspertlərinin məlumat basasına daxil edilmiş (2000-ci il), BMT-də keçirilən Minillik üzrə beynəlxalq konfransın plenar iclasında çıxış

etmişdir (2000-ci il). Onun "İnsanların beynəlxalq mədəni eyniliyinin formalşamasına köməklik haqqında" təklif edilmiş baza prinsipi UNESCO-nun 2016-ci ilin humanitar təhlükəsizlik üzrə Kazan Bəyannamesinə daxil edilmişdir.

Azərbaycan və dünya kulturologiya elmine verdiyi töhfəye görə professor Fuad Məmmədov Rusiya Təbiət Elmləri Akademiyasının xarici üzvü (2021), Qlobal Tədqiqatçılar Beynəlxalq Akademiyasının (2018), Dönya Səz Akademiyasının (2018), "Avropa-Asiya" Beynəlxalq Humanitar Akademiyasının (2013), Pedagoji və sosial elmlər Beynəlxalq Akademiyasının (2004), "İntelлектual inkişaf Problemləri" Beynəlxalq Elmlər Akademiyasının (2002) həqiqi üzvü seçilmişdir.

Fuad Məmmədov "Humay", "İntellekt", "Qızıl qələm" milli ictimai mükafatları, Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət Nazirliyinin, Tehsil Nazirliyinin fəxri fərmanları, Aile, Uşaq və Qadın problemləri üzrə Dövlət Komisyonun diplomları, ABŞ Biqrafiya İnstitutunun şərəf medalı, Misiirin Təhsil Nazirliyinin qızıl medalı, "Beynəlxalq əməkdaşlığı töhfəyə görə" Moskva həkumətinin medalı, UNESCO-nun Sülh Mədəniyyəti institutu və "Avropa-Asiya" Beynəlxalq Humanitar Akademiyasının "Rozə mır" və "Miloserdie" qızıl medalları, Ümumdünya Braxma Kumaris Universitetinin "Cansız İlahi ruh" ali mükafatı, "Dövrün yaradıcı" Beynəlxalq ordeni, "Simurq" beynəlxalq medalı, AR Tehsil Nazirliyi və Mədəniyyət işçilərinin Respublikə məmkənliliklərinin, Azərbaycan Respublikasının Ombudsmanın yaxa nişanları, "Mədəniyyət Şəfi" və "Sülh Şəfi" fəxri adları, bir sıra digər milli və beynəlxalq ictimai təşkilatların mükafatları ilə təltif olmuşdur.

Bu təqdimat Fuad Məmmədovun uğurlarının əldə olunmasında, zirvələrin fəth edilməsində təqdim etdiyi modelin aydın mənzərəsinə yaradır. Əsas olan budur ki, hədəf, məqsəd varsa, uğur da olacaq. Əmək varsa, onun məhsulu da olacaq. Uğurlarının davamlılığı fonunda Fuad müellimi doğum günü münasibəttə təbrik edir, möhkəm canşağılı arzuolayıraq. Növbəti yubileyini təbrik etmək arzusu ilə

**Yegane Əliyeva,
"iki sahil"**